

28.4.1

(אף חטאת שנתנה מתנה אחת כיפר וילפינן כולהו מחטאת) 37b → (משנה א') 36b

1. ועשית עליהם הבשר והדם על מזבח ה' אלהיך ודם זבחך ישפך על מזבח ה' אלהיך והבשר תאכל: דברים יבכו

2. והזה מדם החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח חטאת הוא: ויקרא ה:ט

3. אך בכור שזר או בכור קשב או בכור עז לא תפדה קדש הם את דמם תזרק על המזבח ואת חלבם תקטיר אשה לריח ניחח לה: במדבר יח:ז

4. ובשרם יקחה לך פחזה התנופה וכשוק הימין לך יקחה: במדבר יח:ח

5. והעברתם כל פטר רחם לה' וכל פטר שגיר בהמה אשר יקחה לך הזכרים לה': שמות יג:ב

6. וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה קדש לה': ויקרא כולב

7. ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים לה' זכר או נקבה תמים יקריבנו: אם קשב הוא מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני ה': ויקרא ג:ו

- I 'א משנה: dispute ב"ש/ב"ה regarding minimal מתנות that a חטאת חיצונית requires (ב"ה – 2; ב"ש – 1)
- a note: all agree that any other קרבן (which requires 2 → 4 or just 1) is completed (בדיעבד) with one
- b therefore: if he placed/threw the first properly, then had מחשבת חוץ on a later one – כיפר
- II 'ב משנה: מתנות on inner מזבח (for חטאת פנימית) – all agree that all four (corners) are needed
- a therefore: if he put the first 3 properly and the 4th with מחשבת חוץ – פסול
- i note: cannot be פיגול, as part of the מתיר (1st 3 מתנות) was done properly – אינו פיגול עד שיפגל בכל המתיר –
- III source for acceptance of קרבן with only one דם מתנת
- a זרייתא v. 1 – (use of singular)
- i challenge: v. 1 needed to teach that all דם (remaining after זרה"ד) must be spilled onto יסוד
- 1 answer: he derives that הלכה as per רבי – from v. 2 (unnecessary instance of "דם")
- ii challenge: v. 1 is needed for another derivation – that דמים that are to be "spilled" may be thrown and vice-versa
- 1 answer: author of זרייתא holds like ר"ע, who maintains "role separation" (זביחה/שפיכה)
- (a) per: his dissenting opinion (end of פסחים) about ברכת הפסח and ברכת הזבח
- (i) note: this position proves that he holds (פסח) שפיכה and (חגיגה) זריקה to be exclusive
- iii challenge: v. 1 is needed (per ישמעאל) - not only בכור (v. 3) but also מעשר בהמה ופסח require מתן דמים and אימורים
- 1 answer: author of זרייתא holds like ר"ה"ג – inferred from v. 3 – חלבם, דמים
- (a) question: how can ישמעאל ר' (presumably the author of זרייתא of "spilled/thrown" use v.1 for both?
- (i) Answer: two תנאים with different traditions about his teaching
- 2 Note: according to ישמעאל ר', we understand בשרם (v. 4) – as it only refers to בכור
- (a) But: to ר"ה"ג, that v. 3 refers to מעשר ופסח, how does he read בשרם? – בשרם מעשר ופסח are eaten by בעלים
- (b) Answer: refers to both בכור תם as well as בכור בע"מ, which are both given to כהן
- (c) Note: ישמעאל ר' will infer this from יהיה לך יהיה (v. 4)
- 3 Note: to ר"ה"ג, the ruling(s) that תמורת בכור, מעשר ופסח cannot be offered (תמורה ג:ה) inferred from v. 3
- (a) Explanation: the emphasis on הם – they, and not their תמורות, are offered
- (b) But: where does ישמעאל ר' infer this ruling?
- (i) Answer: infers מעשר from בכור via העברה: העברה (vv. 5-6)
- (ii) And: infers פסח from limiting הוא (v. 7) which disallows bringing פסח תמורת פסח if before פסח
- iv Question: all of these תנאים who use v. 1 for other derivations (e.g. all דם goes to יסוד ופסח; יסוד דם) – what is their source for our ruling (that one דם מתנת is sufficient)?
- 1 Answer: they accept ב"ה (that even חטאת's requirements are satisfied with one מתנה) and then infer all other חטאים from חטאת